

**RADA
EURÓPSKEJ ÚNIE**

**V Bruseli 20. októbra 2009 (06.11)
(OR. en)**

14344/09

**EDUC 152
SOC 589
RECH 320
COMPET 415**

POZNÁMKA

Od: Generálny sekretariát Rady
Komu: Výbor stálych predstaviteľov (časť I)/Rada

Č. predch. dok.: 13731/09 EDUC 146 SOC 546 RECH 293 COMPET 401

Predmet: Závety Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, o posilnení úlohy vzdelávania v plne funkčnom vedomostnom trojuholníku
– *prijatie*

Výbor pre vzdelávanie v priebehu viacerých zasadnutí pripravil pripojený návrh záverov. So súčasným znením súhlasia všetky delegácie, aj keď delegácia DK trvá na výhrade parlamentného preskúmania.

Na základe uvedeného sa Výbor stálych predstaviteľov vyzýva, aby potvrdil dohodu výboru pre vzdelávanie o znení návrhu a predložil ho Rade na prijatie.

**Závery Rady a zástupcov vlád
členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady 26. novembra 2009,
o posilnení úlohy vzdelávania v plne funkčnom vedomostnom trojuholníku**

Rada a zástupcovia vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady,

PRIPOMÍNAJÚC

- základné hodnoty obnovenej lisabonskej stratégie, ktorá sa zameriava na rast a zamestnanosť ako na prostriedky na zabezpečenie prosperujúcej, spravodlivej a environmentálne udržateľnej budúcnosti Európy, a kľúčovú úlohu vedomostného trojuholníka v tomto procese,
- potvrdenie Európskej rady v Bruseli z 8. a 9. marca 2007, že „vzdelávanie a odborná príprava sú nevyhnutnými predpokladmi dobre fungujúceho znalostného trojuholníka (vzdelávanie – výskum – inovácia) a zohrávajú kľúčovú úlohu pri zvyšovaní rastu a zamestnanosti“ a výzvu Európskej rady v Bruseli z 19. a 20. marca 2009 k prijatiu naliehavých konkrétnych opatrení na „podporu partnerstva medzi podnikmi, výskumom, vzdelávaním a odbornou prípravou“ a na „zvýšenie kvality investícií do výskumu, znalostí a vzdelávania“.

UVEDOMUJÚC SI,

- že dlhotrvajúci pokles naďalej vážne ovplyvňuje celosvetovú ekonomiku a že by sa mala plne využiť obnovená lisabonská stratégia – s jej dôrazom na vedomostný trojuholník – ako základ pre účinné a udržateľné oživenie v celej Európskej únii,

- že na to, aby bola Európska únia vybavená tak, aby mohla čeliť dlhodobým výzvam konkurenčného globálneho hospodárstva, zmeny klímy a starnutia obyvateľstva, musia všetky tri zložky vedomostného trojuholníka fungovať správne a byť navzájom plne prepojené,
- že základnou úlohou vzdelávania je zabezpečovať vývoj jednotlivcov tak, aby mohli naplno uplatniť svoj potenciál v súčasnej spoločnosti, a že vzdelávacie inštitúcie na všetkých úrovniach majú preto veľmi široké spektrum funkcií a povinností. Potrebné je však ďalej rozvíjať špecifickú funkciu vzdelávania ako základu vedomostného trojuholníka.

SA NAZDÁVAJÚ, ŽE ĎALŠIE ZAČLEŇOVANIE VZDELÁVANIA, VÝSKUMU A INOVÁCIE DO PLNE FUNKČNÉHO VEDOMOSTNÉHO TROJUHLNÍKA BY

posilnilo inovačnú schopnosť Európy a rozvoj tvorivej a znalostnej ekonomiky a spoločnosti prostredníctvom:

- rozšírenej a neustále sa rozvíjajúcej vedomostnej základne na univerzitách¹ a vo výskumných strediskách, ktorá by sa mohla rýchlo premietnuť do inovačných výrobkov, služieb, prístupov a metód v širšej ekonomike a v spoločnosti všeobecne,
- podpory tvorivého, inovačného a podnikateľského zmýšľania u žiakov, účastníkov odbornej prípravy, študentov, pedagógov a výskumných pracovníkov, čím by sa podporil postupný rozvoj širšej podnikovej kultúry prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj dynamickejšieho európskeho pracovného trhu a zručnejšej pracovnej sily.

---

¹ Na účely tohto znenia sa termín „univerzity“ používa na označenie všetkých typov inštitúcií vysokoškolského vzdelávania.

prispelo k dosiahnutiu značného pokroku:

- pri plnení cieľa iniciatívy „Nové zručnosti pre nové pracovné miesta“ na zlepšenie zamestnateľnosti občanov EÚ na meniacom sa pracovnom trhu,
- pri uskutočňovaní programu modernizácie univerzít.²

IDENTIFIKUJÚ TIETO OSOBITNÉ VÝZVY PRE SEKTOR VZDELÁVANIA:

- potreba preklenúť kultúrnu priepasť medzi vzdelávaním – pokiaľ ide o výučbu, učenie sa a prenos sociálno-kultúrnych hodnôt – a výskumom a inováciou v obchodnej sfére,
- potreba inovačnejšej a podnikateľskejšej kultúry v univerzitnom sektore,
- potreba zlepšiť komunikáciu a mobilitu medzi vzdelávaním a výskumom na jednej strane a podnikateľskou sférou a širšou ekonomikou na strane druhej a podporovať mobilitu a výmenu myšlienok medzi rôznymi akademickými a výskumnými disciplínami,
- potreba ďalej reformovať správu a finančné štruktúry univerzít s cieľom zvýšiť ich nezávislosť a zodpovednosť, aby sa uľahčil diverzifikovanejší tok príjmov a efektívnejšia spolupráca s podnikateľskou sférou a aby boli univerzity schopné zúčastňovať sa na vedomostnom trojuholníku v celosvetovom meradle.

---

² Pozri uznesenie Rady z 23. novembra 2007 o modernizácii univerzít pre konkurencieschopnosť Európy v globálnej znalostnej ekonomike (dokument 16096/1/07) a oznámenie Komisie „Uskutočňovanie programu modernizácie univerzít: vzdelávanie, výskum a inovácie“ z mája 2006 (dokument 9166/06).

SA NAZDÁVAJÚ, ŽE POLITIKY, KTORÉ SA SNAŽIA O RIEŠENIE TÝCHTO OSOBITNÝCH VÝZIEV, BY MALI VYCHÁDZAŤ Z TÝCHTO VŠEOBECNÝCH ZÁSAD:

- koncepcia vedomostného trojuholníka sa vzťahuje na potrebu zvýšenia vplyvu investícií na tri formy činností – vzdelávanie, výskum a inováciu – systémovým a nepretržitým vzájomným pôsobením,
- úplná integrácia vedomostného trojuholníka si vyžaduje zosúladenejšiu tvorbu politiky a spoluprácu v oblasti vzdelávania, výskumu a inovácie na európskej úrovni aj na úrovni členských štátov,
- aby mohlo vzdelávanie plniť svoju úlohu vo vedomostnom trojuholníku, musia byť ciele výskumu a inovácie a ich výsledky spätne nasmerované do vzdelávania, pričom výučbu a vzdelávanie by podporila silná výskumná základňa a prostredie pre výučbu a vzdelávanie by sa rozvinulo a zlepšilo väčším začlenením tvorivého zmysľania a inovačných postojov a prístupov,
- tradičná akademická kultúra na univerzitách sa musí doplniť o povedomie, že zohráva kľúčovú úlohu aj pri zabezpečovaní zručnejšej, podnikavejšej a flexibilnejšej pracovnej sily, ktorá vytvorí základ pre budúci hospodársky rast a prosperitu, ako aj lepšiu kvalitu života. Odbornou prípravou výskumných pracovníkov a pedagógov by sa týmto osobám malo umožniť lepšie vstúpiť kultúru inovácie do organizácií v ktorých pracujú,
- pri tvorbe stratégií celoživotného vzdelávania na vnútroštátnej, regionálnej a inštitucionálnej úrovni je nutné vziať do úvahy vedomostný trojuholník, aby sa univerzity viac zapojili do zlepšovania zručností, ktoré sú potrebné pre znalostnú ekonomiku, a aby pravidlá prijímania dostatočne uznávali hodnotu predchádzajúceho vzdelania a pracovné skúsenosti,

- nové myšlienky a inovácie vznikajú zo súčinnosti rôznych druhov znalostí a prostredníctvom hľadania nových znalostí zo zvedavosti. Preto je popri vede a technike veľmi dôležité uznať, že kvalitné vzdelávanie a výskum v spoločenských a humanitných vedách zohráva v inovácii významnú úlohu,
- pluralizmus, ktorý v Európe existuje medzi univerzitnými a výskumnými systémami, by sa mal považovať za výhodu pri rozvoji rozličných prístupov k plne funkčnému vedomostnému trojuholníku.

STANOVUJÚ TÝCHTO SEDEM PRIORÍT ČINNOSTI:

1. Zabezpečenie väčšieho súladu medzi politikami v oblasti vzdelávania, výskumu a inovácie

Je potrebné viac zosúladiť tvorbu politík na európskej úrovni a na úrovni členských štátov, ktorá plne integruje tri zložky vedomostného trojuholníka. Politiky v oblasti vzdelávania, výskumu a inovácie by sa mali navzájom posilňovať, aby sa zabezpečil rozvoj plne funkčného vedomostného trojuholníka a urýchlil prechod na skutočnú znalostnú ekonomiku a spoločnosť. Komisia by mala v rámci súčasných postupov predkladania správ **v rámci** otvorenej metódy koordinácie Radu informovať o opatreniach, ktoré sa prijali v oblasti vzdelávania, výskumu a inovácie na podporu integrácie vedomostného trojuholníka. V správe by sa mali určiť prekážky a návrhy na zabezpečenie ďalšieho rozvoja.

2. Urýchlenie pedagogickej reformy

Členské štáty by mali podnecovať inštitúcie vzdelávania a odbornej prípravy k tomu, aby sa zabezpečilo, že učebné plány, ako aj vyučovacie a skúšobné metódy na všetkých stupňoch **vzdelávania** vrátane doktorandskej budú začleňovať a podnecovať tvorivosť, inováciu a podnikateľského ducha. Jedným zo spôsobov, ako je to možné dosiahnuť, je priebežná tvorba učebných plánov v spolupráci s výskumnými ústavmi, priemyslom a prípadne s ďalšími zainteresovanými stranami.

3. Partnerstvo medzi univerzitami a podnikateľskou sférou a ďalšími zainteresovanými stranami

Členské štáty a Komisia by mali urýchlene reagovať na výzvy konat', ktoré sú uvedené v záveroch Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, z 12. mája 2009 o posilnení partnerstiev medzi inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy a sociálnymi partnermi, najmä zamestnávateľmi, v súvislosti s celoživotným vzdelávaním. V kontexte rozvoja užších väzieb medzi univerzitami a komunitami, ktorým slúžia, by sa mala osobitná pozornosť venovať rozvoju stimulov pre mobilitu zamestnancov medzi univerzitami a podnikateľským sektorom vrátane výmenných programov pre zamestnancov. Spolupráca medzi univerzitami a podnikateľskou sférou by sa mala zintenzívňovať v rámci univerzitných stratégií vzdelávania, výskumu a inovácie.

4. Opatrenia na rozvoj inovačnej kultúry na univerzitách

Členské štáty by mali podporovať univerzity, aby urýchlili svoje úsilie o rozvoj „inovačnej kultúry“ okrem iného prostredníctvom dynamickejšieho a interaktívnejšieho prostredia pre vzdelávanie a stimulov pre účasť zamestnancov na projektoch s inovačným rozmerom. Mohli by sa prijať opatrenia na financovanie a vytvoriť motivačné štruktúry na inštitucionálnej úrovni, aby podnietili „kultúrnu zmenu“, aby sa spolupráca s priemyslom považovala za dôležitý faktor kariérneho postupu. Mala by sa uznať zásadná úloha vedúcich pracovníkov vo vysokoškolskom vzdelávaní pri podpore efektívneho rozvoja „inovačnej kultúry“.

5. Tvorba stimulov pre univerzity, aby rozvíjali prevoditeľné znalosti

Členské štáty by mali preskúmať, či existujú primerané stimuly pre univerzity, aby rozvíjali znalosti, ktoré je možné previesť do širšej ekonomiky na účely tvorby inovačných tovarov a služieb. Tam, kde právne ustanovenia, správne štruktúry alebo finančné opatrenia inštitúciám bránia v tom, aby nadobúdali zisk z takéhoto rozvoja znalostí a ich prevodu, by sa členské štáty mali snažiť o úpravu rámca, v ktorom pôsobia tieto inštitúcie, aby sa tieto prekážky odstránili a aby sa univerzitám zabezpečila dostatočná autonómia. Univerzity by mali vypracovať osobitné stratégie pre vytváranie, rozvoj a prevod znalostí.

6. Nové prístupy k hodnoteniu kvality

Najmä v prípade vysokoškolského vzdelávania by členské štáty mali spolupracovať, aby vypracovali kritériá „vedomostného trojuholníka“ pre hodnotenie kvality svojich inštitúcií, ktoré by sa mali zameriavať na to, ako úspešne sa podarilo začleniť výskum a inováciu do výučby a základných vzdelávacích funkcií a aké úspešné inštitúcie sú pri vytváraní prostredia pre vzdelávanie, ktoré stimuluje tvorivosť a podnikateľský prístup pri využívaní znalostí, a pri príprave svojich študentov na ich budúci spoločenský a hospodársky život.

7. Rozvoj EITI ako modelu pre budúcnosť

Z Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EITI), ktorý je prvou iniciatívou na úrovni EÚ zameranou na jednotnú interakciu všetkých aktérov vedomostného trojuholníka, by sa mal stať vzor osvedčených postupov pre členské štáty, inštitúcie vysokoškolského vzdelávania a výskumu a podnikateľský sektor, pokiaľ ide o integráciu všetkých troch strán trojuholníka.

Budúce znalostné a inovačné spoločnosti (ZIS), hlavné operačné subjekty EITI, by mali mať potenciál ukázať nové spôsoby, ako čeliť hospodárskym a spoločenským výzvam (napr. zabezpečenie udržateľných zdrojov energie a zmiernenie zmeny klímy a adaptácia na ňu) prostredníctvom komplexných, multidisciplinárnych prístupov, ako aj nových modelov správy a financovania zameraných na stimuláciu inovácie najvyššieho štandardu. EITI by mal rozširovať tieto modely, čo by malo podnietiť k vytváraniu ďalších spoločných iniciatív na rôznych úrovniach a v medzinárodnom meradle, pričom osobitná pozornosť by sa mala venovať potrebe posilniť úlohu vzdelávania vo vedomostnom trojuholníku.

Komisia by mala v rámci strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave zabezpečiť, aby členské štáty poznali najlepšie postupy, pokiaľ ide o týchto sedem priorít, a aby sa pokrok v týchto oblastiach mohol porovnať.

ĎALEJ ZDÔRAZŇUJÚ VÝZNAM

- zabezpečenia toho, že stratégia pre rast a zamestnanosť po roku 2010 určí vzdelávanie ako základ vedomostného trojuholníka, a zdôrazňujú potrebu vzájomnej podpory a prepojenia všetkých troch strán trojuholníka (vzdelávanie – výskum – inovácia). Celý systém vzdelávania a odbornej prípravy zohráva úlohu pri podpore kľúčových kompetencií potrebných pre dobre fungujúci trojuholník,
- zabezpečenia plnej spolupráce a koordinácie medzi stratégiami pre rozvoj európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania, európskeho výskumného priestoru a iniciatív v oblasti inovácie, najmä všeobecnej inovačnej stratégie a budúceho európskeho inovačného plánu,
- zabezpečenia toho, aby Komisia plne vzala na vedomie potreby stratégie pre rast a zamestnanosť po roku 2010 počas príprav svojich návrhov programov Spoločenstva v oblasti vzdelávania a ďalších relevantných oblastiach na obdobie, na ktoré sa bude vzťahovať nový finančný rámec, a aby spoločne s členskými štátmi zvažila, ako by sa mohli štrukturálne fondy využiť na podporu iniciatív spojených s plným rozvojom vzdelávania ako základu vedomostného trojuholníka.